ئامېرىكىنىڭ شىنجاڭغا ئالاقىدار «قانۇن لايىھەسى» ماقۇللىنالمىغانلىقىغا قارىتا كۈچلۈك غەزەپلىنىدىغانلىقى ۋە قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى تاشقى ئىشلار كومىتېتى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدا كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە مەركىزى تەسىس قىلىپ، كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە خىزمەتىنى قانات يايدۇرۇش جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىكى قانۇنى، جىنايى ئىشلار قانۇنى، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى، تېررورىزمغا قارشى تۇرۇش قانۇنى ۋە دىن ئىشلىرى نىزامى ھەمدە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ‹جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ تېررورىزمغا قارشى تۇرۇش قانۇنى›نى يولغا قويۇش چارىسى» «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش نىزامى» قاتارلىق قانۇن ـ نىزاملارغا ئاساسەن تەسىس قىلىنغان ۋە يولغا قويۇلغان. شىنجاڭ تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىنىڭ تەسىس قىلىنىشى ۋە يولغا قويۇلۇشىدىكى مەقسەت تېررورىزم، دىنىي ئەسەبىزمنىڭ پەيدا بولۇش ۋە يامراش تۈپرىقى ۋە شارائىتىنى يوقىتىپ، تېررورلۇق پائالىيەتلىرى كۆپ يۈزبېرىش، ئۇزۇلمەي يۈزبېرىش ۋەزىيىتىنى ئۇنۇملۇك توسۇپ، ئەڭ زور چەكتە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتلىق ھوقۇقى، ساغلاملىق ھوقۇقى، تەرەققىيات ھوقۇقىنى كاپالەتلەندۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ، كەڭ خەلقنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىنى ئەڭ ياخشى قوغدىغانلىق، شۇنداقلا خەلقئارا تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ئىشلىرىغا مۇھىم، زور تۆھپە قوشقانلىق.

تېررورىزم، ئەسەبىزم ئىنسانىيەت جەمئىيىتىنىڭ ئورتاق دۈشمىنى. تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، جۇڭگو تەرەپنىڭ ئالاقىدار تەدبىرلىرى ئۇنۇملۇك بولدى، شىنجاڭنىڭ ئامانلىق ئەھۋالى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، ئۇدا ئۇچ يىل زوراۋانلىق، تېررورلۇق دېلوسى يۈز بەرمىدى. ھالبۇكى، كىشنى ئەپسۇسلاندۇرىدىغىنى ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى شىنجاڭنىڭ قانۇن بويىچە، بەلگىلىمە بويىچە تېررورىزمغا زەربە بېرىش، كىشىلىك ھوقۇقنى قوغداش تىرىشچانلىقىنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سېلىپلا قالماستىن، شىنجاڭنىڭ ھازىرقى ئىقتىسادى تەرەققىي قىلغان، جەمئىيەتنى مۇقىم بولغان، مىللەتلەر ئىتتىپاق، دىنلار ئىناق بولغان چوڭ ياخشى ۋەزىيەتنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سېلىپلا قالماستىن، ئەكسىچە پاكىت ئويدۇرۇپ چىقىرىپ، جۇڭگونىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش يولىدىكى ھەققانىي تەدبىرىگە داغ تەگكۈزدى، قارا چاپلىدى. بۇ، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش مەسىلىسىدىكى تىپىك قوش ئۇلچەم بولۇپ، ئۇنىڭ كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىدىكى ساختىپەزلىكى تولۇق ئاشكارىلاندى.

بىز ھەرقانداق تاشقى كۈچنىڭ كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنى باھانە قىلىپ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىشىغا قەتئىي قارشى تۇرىمىز. بىز ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسىنى سىياسىي بىر تەرەپلىمە قارىشىنى چۆرۈپ تاشلاپ، جۇڭگو تەرەپكە بېسىم ئىشلىتىشتەك خاتا ئۇسۇلدىن ۋاز كېچىپ، جۇڭگو تەرەپنى ئاساسسىز ئەيىبلەشنى توختىتىپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىشنى توختىتىپ، جۇڭگو ـ ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ۋە ئىككى تەرەپنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش مەسىلىسىدىكى ھەمكارلىقىغا توسالغۇ پەيدا قىلىشنى توختىتىشقا كۈچلۈك دەۋەت قىلىمىز.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش تاشقى ئىشلار كومىتېتى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

شىنجاڭ جۇڭگونىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش ساھەسىدە گىتىش كۈرىشىدىكى ئاساسىي جەڭ مەيدانى. بىر مەزگىلدە، شىنجاڭ تېررورىزم، دىنىي ئەسەبىزمنىڭ زىيانكەشلىكىگە چوڭقۇر ئۇچرىدى، خەلقنىڭ ھاياتى بىخەتەرلىكى ئېغىر تەھدىتكە ئۇچرىدى. شىنجاڭدا تەسىس قىلىنغان تەلىم ـ تەربىيە مەركىزى كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە مەكتىپى بولۇپ، زوراۋانلىق، تېررورلۇق، ئەسەبىي ئىدىيە تەرىپىدىن «كاللىسى يۇيۇلغان» كىشىلەرنىڭ ئەسەبىي ئىدىيەنىڭ ئىسكەنجىسىدىن قۇتۇلۇشىغا، قانۇن ئېڭىنى كۈچەيتىشىگە، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئېقتىدارىنى ئىگىلىشىگە يارىدەم بېرىشنى مەقسەت قىلغان. شىنجاڭ قانۇن بويىچە بىر قاتار ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرلىك تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش تەدبىرلىرىنى قوللانغاندىن بۇيان، ئۇدا ئۇچ يىل بىر قېتىممۇ زوراۋانلىق، تېررورلۇق دېلوسى يۈز بەرمىدى، گۇللەنگەن، مۇقىم، مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت ئىناق بولغان ياخشى ۋەزىيەت نامايان بولدى. بۇ، جۇڭگونىڭ خەلقئارا تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ئىشلىرىغا قوشقان مۇھىم تۆھپىسى. ئامېرىكىنىڭ بۇ «قانۇن لايىھەسى»نى ماقۇللىشى تېررورىزمنى قوللىغانلىق، يامانغا ياناتىياق بولغانلىق، شىنجاڭنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش نەتىجىسىنى ئىنكار قىلغانلىق ۋە يوققا چىقارغانلىق، خەلقئارا تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ھەمكارلىقىغا ئېغىر بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىق.

جۇڭگو ھۆكۈمىتى شىنجاڭدىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ كىشىلىك ھوقۇقى ۋە ئاساسىي ئەركىنلىكىنى قانۇن بويىچە قوغداشقا يۈكسەك ئەھمىيەت بەردى، شىنجاڭدىكى 25 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ياشاش ھوقۇقى، تەرەققىيات ھوقۇقىنى ئەڭ يۇقىرى چەكتە كاپالەتلەندۈردى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغان 64 يىلدىن بۇيان، ئىقتىساد ئومۇمىي مىقدارى 80 ھەسسە ئاشتى، پەقەت 2014 ـ يىلدىن بۇيان 3 مىليونغا يېقىن نامراتلار ئاھالە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. شىنجاڭدا نۆۋەتتە 28 مىڭدىن ئارتۇق دىنىي سورۇن بار، بۇ 24 مىڭدىن ئارتۇق مەسچىتنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر 530 مۇسۇلمان ئاممىغا بىردىن مەسچىت توغرا كېلىدۇ. شىنجاڭنىڭ قانۇن بويىچە ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرلىك تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىشتىكى بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللىنىشى دەل شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە كىشىلىك ھوقۇقىنى قوغداشنى مەقسەت قىلغان. ئامېرىكا بۇنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سالدى، ئەكسىچە جۇڭگوغا كەلسە ـ كەلمەس قول تىقتى، شۇنىڭ بىلەن بىللە دۇنيادىكى كۆپلىگەن دۆلەتتە ئۇرۇش قوزغاپ، پۇقرالارنىڭ تالاپەتكە ئۇچرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى، دۆلەت ئىچىدە كەڭ كۆلەمدە ئىرقىي كەمسىتىش بىلەن شۇغۇللاندى. ئامېرىكا بۇ «قانۇن لايىھەسى»دە پاكىتقا كۆز يۇمدى، ئاق ـ قارىنى پەرقلەندۈرمىدى، بۇ، قوش ئۇلچەم قوللانغانلىق، كىشىلىك ھوقۇقنى قوغداشنى دەستەك قىلىپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىق، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنى توسغانلىقتۇر.

بىز شۇنىڭغا قەتئىي ئىشىنىمىزكى، يولداش شى جىنپىڭ يادرولۇقدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كۈچلۈك رەھبەرلىكى بولسا، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق جۇڭگو خەلقىنىڭ زىچ ئىتتىپاقلىشىشى بولسا، شىنجاڭنىڭ گۇللىنىشى، مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلدىغان، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنى توسىدىغان ھەرقانداق سۈيقەست ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ. ئامېرىكا تەرەپ ھەق ـ ناھەقنى ئېنىق ئايرىپ، پاكىتنى ئېنىق تونۇپ، شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىلەرنى باھانە قىلىپ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىش قىلمىشىنى دەرھال توختىتىپ، جۇڭگو ـ ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى قوغداش چوڭ ۋەزىيىتىنى مۇھىم دەپ بىلىپ، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئۆزئارا ئىشىنىشى ۋە ھەمكارلىقىغا پايدىلىق ئىشلارنى كۆپ قىلىپ، خەلقئارا تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ھەمكارلىقىنى ئورتاق كۆچەيتىپ، دۇنيا ۋە رايونلارنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغدىشى كېرەك.

دىپلوماتىيە مىنىسترلىقىنىڭ بايانىچىسى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلە ھەرگىزمۇ كىشىلىك ھوقۇق، مىللەت، دىن مەسىلىسى ئەمەس، بەلكى زوراۋانلىق، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش مەسىلىسى. شىنجاڭ ئىلگىرى ئەسەبىزىم، زوراۋانلىق، تېررورلۇق پائالىيەتلىرىنىڭ زىيانكەشلىكىگە چوڭقۇر ئۇچرىغان. كەسكىن ۋەزىيەت ئالدىدا، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمەت زوراۋانلىق، تېررورلۇق پائالىيەتلىرىگە قانۇن بويىچە زەربە بەردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە مەنبەدىن تۇزەشكە ئەھمىيەت بەردى، بۇ، ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش خىزمەتىنى ئاكتىپ ئالغا سىلجىتىش، ئىقتىسادىي تەرەققىيات، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە جەمئىيەت ئىناقلىقى، مۇقىملىقىنى ئۇزۇلۇكسىز ئىلگىرى سۈرۈشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ تەدبىرلەر شىنجاڭدا ئۇچ يىلدىن بۇيان بىر قېتىممۇ تېررورلۇق ھۇجۇمى ۋەقەسىنىڭ يۈزبەرمەسلىكىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىپ، شىنجاڭدىكى 25 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قوللىشىغا ئېرىشتى، يەر شارىدىۋى تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ئىشلىرىغىمۇ پائال تۆھپە قوشتى.

خەلقئارا جەمئىيەت جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش سىياسىتىگە ئومۇمىيۈزلۈك ئىجابىي باھا بەردى. 2018 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدىن بۇيان، 70 تۈركۈمدىن ئارتۇق دۆلەت ۋە رايون ئەمەلدارلىرى، خەلقئارا تەشكىلاتلار، ئاخبارات تاراقۇلىرى، دىنىي تەشكىلاتلار، مۇتەخەسىس ـ ئالىملار قاتارلىقلاردىن بولۇپ 1000دىن ئارتۇق ئادەم شىنجاڭدا ئېكسكۇرسىيەدە، زىيارەتتە بولدى، ئۇلار شىنجاڭنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش خىزمەتلىرىنى ئۆگىنىشكە، ئۆرنەك قىلىشقا ئەرزىيدىغان، دەپ بەس ـ بەستە تەرىپلىدى. بۇ يىل 3 ـ ئايدا، ئىسلام ھەمكارلىق تەشكىلاتى دىپلوماتىيە مىنىسترلىرى كېڭىشى قارار ماقۇللاپ، جۇڭگونىڭ مۇسۇلمان ئاممىغا غەمخورلۇق قىلىش ئۇچۇن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى ماختىدى. 7 ـ ئايدا، 50 نەچچە دۆلەتنىڭ جەنۇبىدە دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىللىرى بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى كىشىلىك ھوقۇق كېڭىشىنىڭ رەئىسى ۋە كىشىلىك ھوقۇق ئالىي خادىمىغا بىرلەشمە ئىمزالىق خەت ئەۋەتتىپ، جۇڭگونىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش خىزمىتىدە كىشىلىك ھوقۇققا ھۆرمەت قىلغانلىقى ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتلىك قىلغانلىقىغا ئىجابىي باھا بەردى. 10 ـ ئايدا، 60تىن ئارتۇق دۆلەت 74 ـ نۆۋەتلىك بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى يىغىنى 3 ـ كومىتېتىنىڭ يىغىن مەزگىلىدە بەس ـ بەستە سۆز قىلىپ، جۇڭگو شىنجاڭدىكى غايەت زور كىشىلىك ھوقۇق تەرەققىياتىنى تەرىپلىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى شۇنى كۆچلۈك ئىسپاتلىدىكى، ئامېرىكا تەرەپنىڭ شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىدە قۇسۇر تېپىشى پاكىتقا پۈتۈنلەي خىلاپ، خەلقئارا جەمئىيەتتىكى ئاساسىي ئېقىم ئەلرايىغا پۈتۈنلەي خىلاپ.

بىز ئامېرىكا تەرەپنى كەسكىن ئاگاھلاندۇرىمىزكى: شىنجاڭنىڭ ئىشى پۈتۈنلەي جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، ھەرقانداق چەت ئەلنىڭ ئارىلىشىشقا يول قويۇلمايدۇ. ئامېرىكا تەرەپنىڭ يۇقىرىقى «قانۇن لايىھەسى» جۇڭگو تەرەپنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش تەدبىرلىرىگە قەستەن قارا چاپلىغانلىق بولۇپ، پەقەت ئۆزىنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش مەسىلىسىدىكى قوش ئۇلچىمىنى يەنىمۇ ئاشكارىلايدۇ، پەقەت جۇڭگو خەلقىگە ئۆزىنىڭ ساختىپەز ئەپت ـ بەشىرىسى ۋە رەزىل نىيىتىنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇتىدۇ.

جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، خەۋپسىزلىكى، تەرەققىيات مەنپەئىتىنى قوغداش ئىرادىسى قەتئىي تەۋرەنمەيدۇ. ئامېرىكا تەرەپنىڭ شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىدىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە ئىغۋا گەرچىلىك قىلىشى، شىنجاڭنىڭ گۈللىنىشى، مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىشى، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنى توسۇش سۈيقەستى ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ. بىز ئامېرىكا تەرەپنى خاتالىقىنى دەرھال تۈزىتىپ، يۇقىرىقى شىنجاڭغا ئالاقىدار «قانۇن لايىھەسى»نىڭ قانۇنغا ئايلىنىشىنى توسۇپ، شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىدىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىشنى توختىتىشقا رەسمىي يوسۇندا نەسىھەت قىلىمىز. جۇڭگو تەرەپ ۋەزىيەت تەرەققىياتىغا ئاساسەن يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىنكاس قايتۇرىدۇ.

دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى بۇنىڭغا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ ۋە ئۇنى كۈچلۈك ئەيىبلەيدۇ.

شىنجاڭ قەدىمدىن تارتىپ جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، شىنجاڭنىڭ ئىشى پۈتۈنلەي دۆلىتىمىزنىڭ ئىچكى ئىشى بولۇپ، ھەر قانداق تاشقى كۈچنىڭ ئارىلىشىشىغا قەتئىي يول قويۇلمايدۇ. ئۇزاق تىن بۇيان، ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم سىياسەتۋازلار «ئۇچ خىل كۈچ»نىڭ شىنجاڭدا تۇغدۇرغان زوراۋانلىق قىلمىشلىرىنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سالدى، زوراۋانلىق، تېررورلۇق تەھدىتىگە ئۇچرىغان شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جىسمانىي بىخەتەرلىكىگە قىلچە كۆڭۈل بۆلمىدى، بۇگۈنكى كۈندە «كىشىلىك ھوقۇق سىياسىتى قانۇن لايىھەسى» ئارقىلىق «ئۇچ خىل كۈچ»كە يانتىياق بولۇپ مەدەت بېرىشكە ئۇرۇندى، بۇ، ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم سىياسەتۋازلار ۋە جۇڭگوغا قارشى كۈچلەرنىڭ ئاتالمىش «شىنجاڭ مەسىلىسى»نى باھانە قىلىپ، دۆلىتىمىزنى توسۇش، پارچىلاشقا تەلۇلەرچە ئۇرۇنۇشتەك رەزىل نىيىتىنى تولۇق ئاشكارىلىدى.

شىنجاڭ جۇڭگونىڭ شىنجاڭى، ئۇيغۇر مىللىتى جۇڭخۇا مىللىتى چوڭ ئائىلىسىنىڭ بىر ئەزاسى، دۆلىتىمىزنىڭ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە بۇلگۇنچىلىك سالىدىغان، دۆلىتىمىزنىڭ تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلىدىغان ھەر قانداق سۈيقەست مەغلۇپ بولۇش تەقدىرىدىن چوقۇم قېچىپ قۇتۇلالمايدۇ، ئاخىرىدا تارىخنىڭ كۈلكە ئوبيېكتىغا ئايلىنىپ قالىدۇ. بىز ئىش تېرىمايمىز، لېكىن ئىشتىنمۇ قەتئىي قورقمايمىز، جۇڭگودىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ئىرادىسى ئۈيۈل تاشتەك مەزمۇت، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئۇلۇغ گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش قەدىمىنى توسۇپ قالغىلى بولمايدۇ. بىز ئامېرىكىنى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىشنى دەرھال توختىتىشقا، شىنجاڭنىڭ ئىشىغا ئارىلىشىشنى دەرھال توختىتىشقا رەسمىي يوسۇندا نەسىھەت قىلىمىز، بولمىسا ئۆزى قىلغان ئەسكىلىكنىڭ ئاقىۋىتىنى چوقۇم ئۆزى تارتىدۇ.

ئامېرىكا تەرەپنىڭ «شىنجاڭ ئارقىلىق جۇڭگونى توسۇش» سۈيقەستى ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ

(بېشى 1 ـ بەتتە)

بۇ تەدبىرلەر شىنجاڭدا ئۇچ يىلدىن بۇيان بىرمۇ تېررورلۇق ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسى يۈزبەرمەسلىككە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، ئەڭ زور چەكتە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتلىق ھوقۇقى، ياشاش ھوقۇقى، تەرەققىيات ھوقۇقىنى كاپالەتلەندۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئېرىشىش تۈيغۇسى، بەختەرلىك تۈيغۇسىنى كۆرۈنەرلىك ئاشۇرۇپ، شىنجاڭدىكى 25 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قوللىشىغا ئېرىشتى، پۈتۈن يەر شارىنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈنمۇ پائال تۆھپە قوشتى.

ئامېرىكىنىڭ شىنجاڭغا ئالاقىدار «قانۇن لايىھەسى» كىشىلىك ھوقۇقنى قوغداشنى دەستەك قىلىپ، شىنجاڭنىڭ قانۇن بويىچە تېررورىزمغا زەربە بېرىش، كىشىلىك ھوقۇقنى قوغداش تىرىشچانلىقىنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سالدى، شىنجاڭنىڭ ھازىرقى ئىقتىساد تەرەققىي قىلغان، جەمئىيەت مۇقىم بولغان، مىللەتلەر ئىتتىپاق، دىنلار ئىناق بولغان چوڭ ياخشى ۋەزىيەتنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سالدى، يەنە تېخى پاكىتنى ئويدۇرۇپ چىقىرىپ، ئاق ـ قارىنى ئاستىن ـ ئۈستۈن قىلىپ، ھەق ـ ناھەقنى ئارىلاشتۇرۇۋەتتى، بۇ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىق، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنى توسغانلىقتۇر. زومىگەرلىككە، يولسىزلىققا تولغان بۇ ناچار قىلمىشقا 1 مىليارد 400 مىليون جۇڭگو خەلقى ھەرگىز قوشۇلمايدۇ، ھەققانىيەت ۋە ئىلگىرىلەشنى ياقلايدىغان بارلىق ئادەملەر ھەرگىز قوشۇلمايدۇ.

يوللۇق ئىشنى قوللايدىغانلار كۆپ بولىدۇ، يولسىزلىق قىلغانلار يالغۇز قالىدۇ. خەلقئارا جەمئىيەت جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش سىياسىتىگە ئومۇمىيۈزلۈك ئىجابىي باھا بەردى. بۇ يىلدىن بۇيانلا، مەيلى بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى كىشىلىك ھوقۇق كېڭىشىنىڭ 3 ـ نۆۋەتلىك دۆلەتلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىغا قاراپ چىقىشى بولسۇن ياكى نەچچە ئون دۆلەتنىڭ بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى كىشىلىك ھوقۇق كېڭىشىنىڭ رەئىسى ۋە كىشىلىك ھوقۇق ئالىي خادىمىغا بىرلىشىپ خەت ئەۋەتىشى بولسۇن، خەلقئارا جەمئىيەت جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى كۆپ قېتىم مەدھىيەلەپ، جۇڭگو تەرەپنىڭ شىنجاڭدا قوللانغان تەدبىرلىرىنى قوللىدى. تېخى يېقىندىلا ئۆتكۈزۈلگەن بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى يىغىنى 3 ـ كومىتېتى يىغىندا، بېلارۇسىيە 54 دۆلەتكە ۋەكىل بولۇپ ئورتاق سۆز قىلدى، 30دىن ئارتۇق دۆلەت دۆلىتىگە ۋاكالەتەن سۆز قىلىپ، بەس ـ بەستە جۇڭگو تەرەپنىڭ شىنجاڭدا قولالانغان تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش تەدبىرىنى قوللاپ، ئامېرىكا قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىلەرنى باھانە قىلىپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلاشقانلىقىغا قەتئىي قارشى تۇردى، «كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنى سىياسىيلاشتۇرۇشنى توختىتىش» «جۇڭگونى ئاساسسىز ئەيىبلەشنى توختىتىش» قاتارلىق ھەققانىيەت سادالىرى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئورتاق تونۇشنى ئېپادىلىدى. ئامېرىكا تەرەپنىڭ شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىلەردە قۇسۇر تېپىشى پاكىتقا پۈتۈنلەي خىلاپ، خەلقئارا جەمئىيەتتىكى ئاساسىي ئېقىم ئەلرايىغا پۈتۈنلەي خىلاپ بولۇپ، قەتئىي پۈت تىرەپ تۇرالمايدۇ، كىشىلەرنىڭ كۆڭلىگە قەتئىي ياقمايدۇ.

جۇڭگو خەلقى رەزىللىككە ئىشەنمەيدۇ ھەم رەزىللىكتىن قورقمايدۇ، ئىش تېرىمايدۇ ھەم ئىش چىقىشتىن قورقمايدۇ. ئامېرىكا تەرەپ شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىلەردىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنى توسۇشقا ئۇرۇنۇپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش سىياسىتىگە قايتا ـ قايتا ھۇجۇم قىلىپ، جۇڭگو تەرەپنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۇگىتىش تەدبىرلىرىگە قەستەن قارا چاپلاپ، شىنجاڭغا ئالاقىدار «قانۇن لايىھەسى»نى جان ـ جەھلى بىلەن ئويدۇرۇپ چىقاردى، ئۇنىڭ قىلمىش ـ ئەتمىشلىرى پەقەت ئامېرىكىنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش مەسىلىسىدىكى قوش ئۇلچىمىنى يەنىمۇ ئاشكارىلاپ بېرىدۇ، ساختىپەز ئەپت ـ بەشىرىسى ۋە رەزىل نىيىتىنى جۇڭگو خەلقىگە يەنىمۇ ئېنىق تونۇتىدۇ. بوران ـ چاپقۇنلارنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىسىمۇ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، خەۋپسىزلىكى، تەرەققىيات مەنپەئىتىنى قوغداش ئىرادىسى قەتئىي تەۋرەنمەيدۇ؛ يولنىڭ قانچە ئەگرى ـ توقاي بولۇشتىن قەتئىينەزەر، جۇڭگو خەلقى ۋە جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئالغا ئىلگىرىلەش قەدىمىنى توسۇپ قالغىلى بولمايدۇ. ئامېرىكا تەرەپنىڭ شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىلەردىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە ئىغۋاگەرچىلىك قىلىش، شىنجاڭنىڭ گۈللىنىشىگە، مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنى توسۇش سۈيقەستىنى ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ.

دەۋر ئېقىمىنى كەينىگە ياندۇرغىلى بولمايدۇ، كەينىگە ياندۇرماقچى بولغانلار جەزمەن مەغلۇپ بولىدۇ. ئامېرىكا تەرەپنى ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، سوغۇق ئۇرۇش تەپەككۇرى ۋە نۆل نەتىجىلىك كۆچ سىنىشىشتىن ئىبارەت ۋاقتى ئۆتتۈكەن قاراشنى چۆرۈپ تاشلاپ، شىنجاڭغا ئالاقىدار مەسىلىلەردىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىشنى توختىتىپ، جۇڭگو ـ ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ۋە ئىككى تەرەپنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش مەسىلىسىدىكى ھەمكارلىقىغا توسالغۇ پەيدا قىلىشنى توختىتىشقا كۈچلۈك دەۋەت قىلىمىز.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى تېلېگراممىسى)